

PEFC DK 003-3

PEFC Danmarks **retningslinier for certificering af paraplyorganisationer**

Marts 2007, med tilføjelser oktober 2007 og november 2007

Indholdsfortegnelse:

1. INDLEDNING	1
2. ANVENDELSESOMRÅDE.....	1
3. REFERENCER.....	1
4. DEFINITIONER.....	1
5. KRAV TIL PARAPLYORGANISATIONEN.....	1
5.1 FORMELLE KRAV TIL PARAPLYORGANISATIONER.....	1
5.2 MINIMUMSKRAV TIL LEDELSESYSTEM	1
5.3 PARAPLYORGANISATIONENS VIRKSOMHED.....	2
5.4 AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING	3
5.5 ORGANISATION – ANSVAR OG BEFØJELSER	3
5.6 DOKUMENTSTYRING	3
5.7 INTERN AUDIT	4
5.8 OPSIGELSE AF AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING OG SKOVBRUGSBEVISER.....	4
5.9 LEDELSENS KONTROL	4
6. KRAV TIL SKOVEJERE SOM INDGÅR I EN GRUPPECERTIFICERING.....	4
6.1 OPSIGELSE AF AFTALE	5
BILAG 1 – VEJLEDNING I HÅNDTERING AF OBSERVATIONER OG AFVIGELSER FRA ”PEFC DANMARKS SKOVSTANDARD”	6
BILAG 2 - EKSEMPEL PÅ ARKIVERINGSREGLER.....	8

1. Indledning

Disse retningslinier er en del af det danske PEFC certificeringssystem for bæredygtig skovdrift (i det følgende benævnt "den danske ordning"). Retningslinierne er normative for paraplyorganisationer, som administrerer gruppecertificering af skovejere i Danmark under den danske ordning.

Baggrunden for gruppecertificering er at fordele omkostningerne ved certificering til en gruppe af skovejere, for hvilke omkostningerne til individuel certificering ikke kan stå mål med udbyttet af certificeringen. Forudsætningen for reduktion af omkostningerne er, at kun en vis procentdel af skovarealet under gruppecertificeringen behøver at blive auditeret af certificeringsfirmaet hvert år.

Administration, politik og planlægning som er relevant for hele gruppen kan organiseres af paraplyorganisationen.

Dokumentet er godkendt af PEFC Danmarks bestyrelse d. 29. april 2002 og af PEFC Council d. 15. oktober 2002. Dokumentet er revideret som led i den 5-årige revision af hele den danske PEFC ordning og godkendt af PEFC Danmarks bestyrelse d. 14. marts 2007 med tilføjelser godkendt 18. oktober 2007 og d. 16. november 2007

2. Anvendelsesområde

Disse retningslinier definerer krav til paraplyorganisationer, der administrerer gruppecertificering af skovejere i Danmark efter den danske ordning.

Retningslinierne skal anvendes i overensstemmelse med den danske ordning dækkende:

- Certificering af paraplyorganisationer til at administrere gruppecertificering

Retningslinierne anvendes i sammenhæng med "PEFC Danmarks Skovstandard PEFC DK 001-2" for de skovejendomme, som indgår i gruppen.

3. Referencer

PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-2

ISO 9001:2000 Kvalitetsstyringssystemer - Systemkrav

ISO 14001:2004 Miljøledelsessystemer – kravbeskrivelse med råd om anvendelse

4. Definitioner

Til brug for denne standard anvendes definitioner givet i "Ordlister og definitioner for det danske PEFC certificeringssystem for bæredygtig skovdrift – PEFC DK 007-1"

5. Krav til paraplyorganisationen

5.1 FORMELLE KRAV TIL PARAPLYORGANISATIONER

For at en organisation kan agere som en paraplyorganisation skal:

- Organisationen være en virksomhed, der er registreret som en juridisk enhed
- Organisationen have en daglig ledelse

5.2 MINIMUMSKRAV TIL LEDELSESYSTEM

Ved PEFC certificering af paraplyorganisationer stilles krav om anvendelse af et ledelsessystem. Systemet skal som minimum kunne håndtere og styre de krav til rutiner og dokumentation, der stilles til paraplyorganisationer i dette dokument. Systemet kan for eksempel være baseret på ISO 9001, ISO 14001 eller tilsvarende system udviklet til formålet.

Det skal demonstreres, at organisationen har etableret et ledelsessystem i overensstemmelse med denne standard, og at alle skovene under paraplyen lever op til kravene i "PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-2".

Organisationen skal være i stand til at demonstrere dens evne til at samle og analysere data fra alle skovene inklusiv organisationens beføjelser og evne til at igangsætte ændringer hos de enkelte skove under paraplyen, hvis det er nødvendigt.

5.3 PARAPLYORGANISATIONENS VIRKSOMHED

Paraplyorganisationer organiserer og administrerer gruppecertificering af skovejendomme og skal i den forbindelse varetage følgende funktioner:

- At behandle og godkende ansøgninger fra skovejere som ønsker at indgå i en PEFC gruppecertificering.
- At sørge for at alle ansøgerne får den information og vejledning som er nødvendig for at opfylde kravene i PEFC Danmarks skovstandard.
- Sikre en organisatorisk eller kontraktlig forpligtigelse for skovene til at opfylde kravene i PEFC Danmarks skovstandard og gennem kontrol at sikre at gruppecertificerede skovejere opfylder kravene i PEFC Danmarks skovstandard.
- At informere og give råd til skovejere der ønsker at indgå i gruppen, men som ikke opfylder kravene i PEFC Danmarks skovstandard.
- At iværksætte et program for interne audits og auditere alle de relevante skove (inklusive dens egen centrale administrative funktion) i overensstemmelse med det program, forud for certificeringsorganets vurdering.
- At iværksætte en gennemgang af afvigelserne i skovene baseret på resultatet af de interne og eksterne audits, udføre korrigerende og forbyggende handlinger, hvis det er påkrævet og evaluere effektiviteten af de korrigerende handlinger.
- At opsamle indkomne bemærkninger fra eksterne parter, som videreformidles uanset til certificeringsorganet ved eksterne audits.
- At udstede skovbrugsbevis med reference til et gyldigt gruppecertifikat udstedt til paraplyorganisationen.
- At løbende skriftligt informere certificeringsorganet om udstedte og opsagte skovbrugsbeviser
- At indsamle statistik fra certificeringsregistret til PEFC Danmark, samt rapportere resultatet af den eksterne tredjepartsrevision og løbende at rapportere evt. opsagte eller suspenderede beviser til PEFC Danmark.
- At føre et register over de certificerede skovejendomme indeholdende følgende for hver enkelt ejendom:

Skoven navn og beliggenhed
Navn og adresse på skovejeren.
Navn på kontaktperson
Telefonnummer (kontaktperson)
E-mail (Kontaktperson)
Dato for udstedelse af skovbrugsbevis
Dato for udløb af skovbrugsbevis
Skovbrugsbevisnummer
Certificeret areal

Paraplyorganisationen har ansvar for at de gruppecertificerede skovejere er informerede om de gældende retningslinier for at være PEFC certificeret i Danmark. Paraplyorganisationen er ansvarlig for at orientere medlemmer i gruppen om ændringer i PEFC Danmarks skovstandard.

Det er muligt for paraplyorganisationen at fastsætte politik og målsætning for skovdriften, udarbejde kortmateriale, bevoksningsliste og andre registreringer krævet under punkt 8 i PEFC Danmarks Skovstandard gældende generelt for skovejendomme under paraplyorganisationen.

5.4 AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING

Der skal for hver enkel skovejendom foreligge en skriftlig aftale om deltagelse i gruppecertificering mellem skovejeren og paraplyorganisationen, som sikre en organisatorisk eller kontraktlig forpligtigelse til at opfylde PEFC Danmarks skovstandard. Der skal iagttages følgende punkter i forbindelse med aftalen:

1. Aftalen underskrives af skovejeren eller ved selskaber og lign. en bemyndiget repræsentant for denne.
2. Skovejeren er i besiddelse af informationsmateriale, som fortæller hvad certificeringen indebærer.
3. Skovejeren forpligter sig til at følge dansk lovgivning med betydning for skovdriften, PEFC Danmarks skovstandard, samt følge paraplyorganisationens øvrige anvisninger for at opretholde medlemskab af gruppen.
4. Aftalens gyldighed. Aftalen skal gælde i mindst 1 år og kan maksimalt tegnes for en femårig periode. Herefter skal aftalen fornyes.
5. Aftalen skal beskrive rettigheder for organisationen til at ekskludere skovejeren fra deltagelse i gruppecertificeringen i tilfælde af alvorlige afvigelser fra PEFC Danmarks Skovstandard.
6. Paraplyorganisationen kan udstede et skovbrugsbevis, når skovdriften på den enkelte ejendom opfylder PEFC Danmarks skovstandard.
7. Paraplyorganisationen skal med passende mellemrum indhente oplysninger hos den enkelte skovejere om forhold, der vedrører driften af skoven. Oplysningerne skal som minimum indhentes inden aftale fornyes.
8. Aftalen laves i 2 eksemplarer, én til skovejeren og én til paraplyorganisationen.

5.5 ORGANISATION – ANSVAR OG BEFØJELSER

Paraplyorganisationen skal have beskrevet sin organisationsstruktur i forhold til sin virksomhed som gruppeadministrator, fx i form af et organisationsdiagram. Der skal defineres og kommunikeres roller, procedurer, rettigheder og pligter i arbejdet som paraplyorganisation. Ledelsen sørger for tilstrækkelige ressourcer til arbejdets gennemførelse.

5.6 DOKUMENTSTYRING

Paraplyorganisationen skal iværksætte og vedligeholde fremgangsmåder til at styre alle dokumenter og registreringer som kræves efter denne standard, således at:

- a) de kan genfindes;
- b) de periodevis bliver gennemgået og om nødvendigt opdateret af en dertil udpeget medarbejder
- c) den gyldige udgave af relevante dokumenter er tilgængelige på alle de steder hvor der udføres handlinger som er væsentlige for systemets funktion;
- d) forældede dokumenter straks fjernes fra alle udstedelsessteder og brugssteder og i øvrigt er beskyttet mod utilsigtet brug

Dokumenterne skal være let læselige, daterede (med opdateringsdatoer) og let genkendelige. Fremgangsmåder og ansvar skal fastsættes og vedligeholdes med hensyntagen til oprettelse og ændring af forskellige dokumenter

Følgende fremgangsmåder skal som minimum beskrives:

- Indgåelse af aftaler om deltagelse i gruppecertificering for skovejere
- Udstedelse af skovbrugsbeviser
- Retningslinier for skovejendommenes dokumentation krævet i PEFC Danmarks skovstandard
- Procedure i forbindelse med overdragelse af skovejendomme eller dele af skovejendomme
- Opsigelse af aftale om gruppecertificering af skovejere
- Opsamling af indkomne bemærkninger fra eksterne parter
- Planlægning og gennemførelse af interne audit
- Håndtering af afvigelser og korrigerende handlinger (se eksempel i bilag 1)
- Dokumenthåndtering og arkivering, herunder register over udstedte skovbrugsbeviser som kræves under punkt 5.3, løbende rapportering over aftaler til PEFC Danmark og arkivering af dokumenter der har eller kan få betydning for certificeringens gennemførelse (se eksempel i bilag 2)
- Andre rutiner med betydning for administration af gruppecertificeringen

5.7 INTERN AUDIT

Paraplyorganisationen skal udføre interne audit af eget ledelsessystem mindst en gang årligt, som dækker alle krav i disse retningslinier, samt udføre korrigerende og forbyggende handlinger hvis det er påkrævet.

Rapporterne fra de interne audits skal årligt gennemgås af organisationens øverste ledelse.

5.8 OPSIGELSE AF AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFCERING OG SKOVBRUGSBEVISER

Paraplyorganisationen kan suspendere eller opsigte aftalen om deltagelse i gruppecertificering, hvis den har bestyrket mistanke om at skovbrugsbeviset misbruges eller hvis der konstateres alvorlig afvigelser fra PEFC Danmarks skovstandard. Paraplyorganisationen skal fastsætte procedurer for suspendering og opsigelse af aftaler. Vejledning i håndtering af afvigelse er givet i bilag 1.

Suspensionen eller opsigelsen af aftalen meddeles skovejeren skriftligt med begæring om returnering af det udstedte skovbrugsbevis. Efter en opsigelse, som skyldes alvorlige afvigelser fra PEFC Danmarks skovstandard, kan der tidligst udfærdiges et nyt bevis til skovejeren efter 3 år.

Hvis et skovbrugsbevis suspenderes eller opsiges, skal paraplyorganisationen omgående oplyse certificeringsorganet og PEFC Danmark om dette.

Paraplyorganisationen skal føre et register over opsagte skovbrugsbeviser.

5.9 LEDELSENS KONTROL

Paraplyorganisationens ledelse skal mindst en gang om året gennemgå, at gældende krav fra PEFC Danmark overholdes.

6. Krav til skovejere som indgår i en gruppecertificering

Ud over skovejeren ansvar ved certificering, som er beskrevet i *PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-1*, skal gruppecertificerede skovejere opfylde følgende krav:

- reagere effektivt på alle anmodninger om relevante data, dokumenter eller anden information fra paraplyorganisationen eller certificeringsorganet hvad enten det er i forbindelse med formelle audits eller gennemgange eller på anden vis,
- sørge for fuld samarbejde og assistance med henblik på en tilfredsstillende udførelse af interne audits, gennemgange, relevante rutine spørgsmål eller korrigerende handlinger,

- Implementering af relevante korrigerende og forbyggende handlinger etableret af paraplyorganisationen.

6.1 OPSIGELSE AF AFTALE

Ejeren kan til hver en tid skriftligt opsig aftalen om deltagelse i gruppen i gyldighedsperioden. Opsigelsen har effekt fra det tidspunkt paraplyorganisationen modtager den skriftlige opsigelse. Skovejere, som har fået deres aftale suspenderet eller opsagt, kan klage til certificeringsorganet med begæring om at få opsigelsen prøvet.

Bilag 1 – Vejledning i håndtering af observationer og afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”

Hensigten med vejledningen er at klarlægge hvilke korrigerende handlinger som kan iværksættes overfor gruppecertificerede skovejere ved afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”.

Forudsætninger:

Observation og afvigelser fra PEFC Danmarks skovstandard for certificerede skovejere under en gruppecertificering skal noteres ved intern audit.

Der kan ikke kræves korrigerende handlinger for afvigelser, der skyldes omstændigheder, som ejeren ikke selv er herre over, f.eks. handlinger fra paraplyorganisationen eller fra virksomheder, som opkøber eller forarbejder træet.

Vejledning

Generelt er det nødvendigt for paraplyorganisationer at holde sig for øje, at skovene er biologiske systemer, der udvikler sig langsomt, og at der er tale om et produktionsapparat, der kun udskiftes med intervaller på 50-150 år. Desuden, at de konkrete jordbunds- og klimaforhold samt de konkrete bevoksningsforhold spiller en helt afgørende rolle for, hvad der er rimelige tiltag i skovdriften.

Skovdriften skal vurderes på baggrund af følgende:

- Den generelle hensigtserklæring, som er formuleret i PEFC Danmarks Skovstandard – afsnit 6
- De konkrete kriterier som er formuleret i PEFC Danmarks Skovstandard – afsnit 7
- De særskilte mål, som er beskrevet på den enkelte ejendom

I de tilfælde, hvor en ejendom udvikler sig i ”forkert” retning på et eller flere områder, skal det i den udfærdigede konsulentrapport vurderes, hvorvidt denne udvikling er forklarlig og acceptabel i forhold til den konkrete situation på ejendommen.

Observationer og afvigelser bør defineres og håndteres således:

1. Observationer

Observationer er forhold, der registreres på ejendommen, som ikke er i overensstemmelse med skovstandard, men som ikke medfører betydende risiko for negative miljøeffekter. Det vurderes, hvorvidt det observerede er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen så som konkrete bevoksningsstrukturer, jordbundsforhold eller klimaforhold.

Hvis observationen ikke kan begrundes som anført, påtales denne skriftligt overfor ejeren.

Observationer kan udvikle sig til afvigelser.

2. Mindre afvigelse.

En mindre afvigelse er en afvigelse som betyder, at en indikator udvikler sig i decideret negativ retning eller at der findes forhold i driften, der er problematiske i forhold til skovstandard generelt.

Det vurderes, hvorvidt afvigelsen er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen så som konkrete bevoksningsstrukturer, jordbundsforhold eller klimaforhold.

Hvis afvigelsen ikke kan begrundes som anført, påtales denne skriftligt overfor ejeren, og denne får et skriftlig påbud om en korrigerende handling.

3. Større afvigelse

En større afvigelse er hvor paraplyorganisationen konstaterer en drift af skoven, som på væsentlige punkter bryder med fundamentet for og indholdet i PEFC Danmarks skovstandard eller, hvor der ikke er fulgt op på tidligere skriftlige påbud.

Paraplyorganisationen kan ikke udstede et skovbrugsbevis hvis der konstateres en væsentlig afvigelse og forholdet ikke er rimeligt begrundet.

Konstateres afvigelsen efter skovbrugsbeviset er udstedt kan paraplyorganisationen vælge at suspendere skovbrugsbeviset til den korrigerende handling er udført eller afhængig af afvigelsens art give en frist for den korrigerende handling som senest kan være ved næste opfølgende audit.

Hvis de korrigerende handlinger ikke udføres eller afvigelsen vurderes at være i direkte modstrid med PEFC Danmarks skovstandard er der basis for at opsige aftalen om certificering. Skovejeren meddeles skriftligt om, at forudsætningen for at opsige aftalen om skovcertificering er til stede, og skovejeren anmodes om en forklaring på de kritisable forhold inden to måneder. Findes forklaringen ikke rimelig, opsiges certificeringsaftalen ved en skriftlig meddelelse til skovejeren.

Bilag 2 - Eksempel på arkiveringsregler

Arkiveringsregler findes for samtlige dokumenter der har betydning for certificeringens gennemførelse, intern kontrol, håndtering af afvigelser samt opsigelse af certifikater. Arkivmetoden skal opfylde rimelige sikkerhedskrav.

Dokument:	Arkiveringstid:
Vedtægter	1 år efter ændring
Register over certificerede skovejere	Løbende ajourføring
Kopi af aftaler om PEFC certificering	2 år efter aftalens ophør
Vejledende dokumenter for overvågning og kontrol.	2 år
Rutiner for naturværdibedømmelse mv.	
Rapporter over afvigelser og korrigerende handlinger	2 år
Opsigelse af certificeringsbeviser	5 år
Revisionsplaner, interne og eksterne revisioner.	2 år